

СКУЛЬПТУРА: ВИРАЗ ДУШІ ЧЕРЕЗ ФОРМИ

Шварц К.В., студ. гр. А-173

Наукові керівники – Токарь В.О., Топаєв С.С., к.т.н. (кафедра Дизайну архітектурного середовища, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. Стаття досліджує тему скульптури як фактора, що не тільки відображає еволюцію мистецтва через століття, але й є важливим культурним феноменом, що демонструє та втілює відношення суспільства до мистецтва, історії та краси. Стаття пропонує огляд ключових аспектів скульптури, включаючи її історію, техніку, значення та вплив на культуру та суспільство. Вона аналізує різноманітність стилів та тем, які втілюються у скульптурі, від античних майстерностей до сучасних інновацій, а також розглядає роль скульптури в сучасному світі та її перспективи в майбутньому.

Мистецтво скульптури шанувалося в усі часи, що свідчить про актуальність обраної тематики. Метою дослідження є визначення стилістики, тематичної спрямованості, історії розвитку скульптури як мистецтва, її значення та вплив на життя людини та громадськості, роль скульптури в культурному житті суспільства.

В своїх творіннях скульптори найчастіше відтворювали людей, тварин, рослини та інші предмети. Відповідно основними жанрами скульптури є портрет, історичні, побутові, символічні, алегоричні зображення та анімалістичний жанр. Окрім своєї естетичної привабливості скульптура має велику історичну цінність. Роботи видатних скульпторів високо цінуються і надійно зберігаються не тільки для того, щоб розкрити нам майстерність свого творця, але й щоб ми могли відчуті особливості життя людей у період створення цієї скульптури. Адже митці дуже часто вкладали в свої творіння глибокий сенс, відображаючи в них важливі та актуальні проблеми свого часу.

Рис.1. Томас Риджеуэй Гулд – «Західний вітер», 1870 р.

Скульптура – це одна з найдавніших форм мистецтва, яка існує вже тисячоліттями. Втілення тривимірних образів у матеріалі дозволяє скульпторам передати свої думки, емоції та ідеї через фізичні форми. Відомі скульптури, такі як Давид Мікеланджело або Свобода Америка Фредеріка Бартольді, не лише викликають здивування своєю красою та могутністю, а й проникають у серця глядачів своїм глибоким змістом [1].

Рис. 2. Давид, Мікеланджело Буонарроті

Рис. 3. Статуя Свободи, Фредерік Бартольці

Скульптура також сприяє збереженню культурної спадщини. Багато архітектурних споруд включають скульптурні елементи, які передають неповторний характер певної доби чи культури. Наприклад, середньовічні готичні собори прикрашені витонченими постатями ангелів та святих, які відбивають релігійні ідеали того часу.

Скульптура також відіграє важливу роль у формуванні суспільної свідомості. Вона може стати інструментом політичної пропаганди чи висловлювання соціальних протестів. Наприклад, пам'ятник Жанні Д'Арк на площі Республіки в Парижі є символом національної гордості Франції та її боротьби за свободу.

Скульптура має унікальну здатність поживати статичні об'єкти, створюючи враження руху та життя. Це робить її унікальною формою образотворчого мистецтва, яка відрізняється від живопису чи графічного дизайну. Кожен м'яз, кожна лінія і кожен вигин скульптурного твору були ретельно продумані для передачі певної емоції чи повідомлення. За допомогою різних матеріалів – від каменю до бронзи – скульптор може створити витвір мистецтва, який залишатиметься вічним свідком часу та пам'яткою людської творчої мудрості [1]. Скульптура є одним із найдавніших мистецтв, яке супроводжує людство протягом багатьох тисячоліть. Історія розвитку скульптури починається з її первісної появи в давнину і тягнеться до сучасних експериментів та новаторських підходів [2].

У давнину скульптура була пов'язана з релігійними віруваннями та образами божеств. У Єгипті, Греції та Римі створювалися статуї богів і героїв, які уособлюють силу, красу та велич. Однією з найвідоміших робіт античності є Давид Мікеланджело, що висловлює не тільки фізичну міць героя, але і його внутрішню емоційність [2].

Середньовічна скульптура була тісно пов'язана із християнською церквою. Статуї святих та апостолів прикрашали храми та кафедральні собори. Видатні твори цього періоду – це «П'єта» Мікеланджело або «Красуня» Донателло [2].

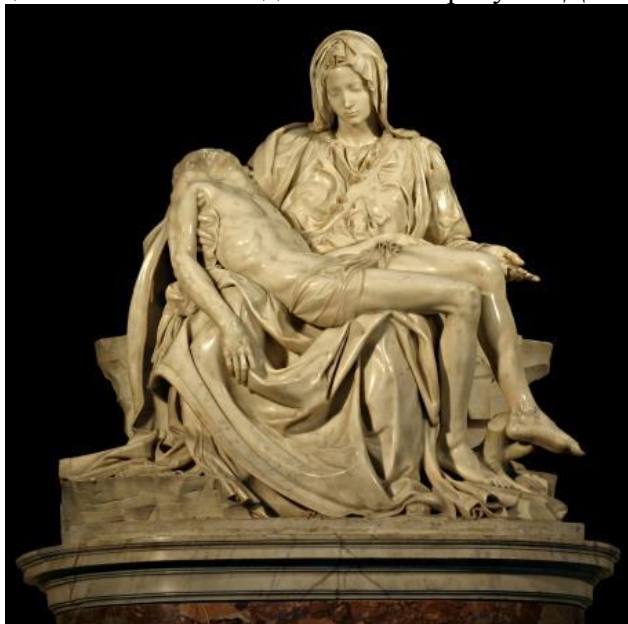

Рис. 4. «П'єта» Мікеланджело, 1498-1499 рр.

Рис. 5. «Magdalene Penitent» Донателло, 1453-1455 рр.

В епоху Відродження скульптура набуває нового імпульсу. Майстри стали більше звертати увагу на анатомічну точність та вираження людських емоцій. Роботи Берніні та Канови стали символами цього часу, розкриваючи глибину людської душі [2].

У XIX столітті скульптура стала свідченням політичних та соціальних змін. Вона служила для висловлювання настрою і протесту. Прикладом таких робіт є «Партизанка» Липчиць або «Родена, що піднімається з могили» [2]. З початком XX століття скульптори починають експериментувати з новими матеріалами та формами. Кубізм, футуризм та абстракціонізм відкрили нові можливості для вираження ідей, створюючи незвичайні композиції з геометричних форм та ліній [2]. Сьогодні скульптура продовжує розвиватися у всіх її проявах – класичній, модерністській, концептуальній.

Рис. 6. «Алі і Ніно», Тамара Квесітадзе

Сучасна скульптура є живою і динамічною областю образотворчого мистецтва, яка постійно розвивається і зазнає змін. Сьогодні ми спостерігаємо численні експерименти в галузі форми, матеріалів та технік, які дозволяють художникам висловлювати свою індивідуальність та створювати унікальні твори [3].

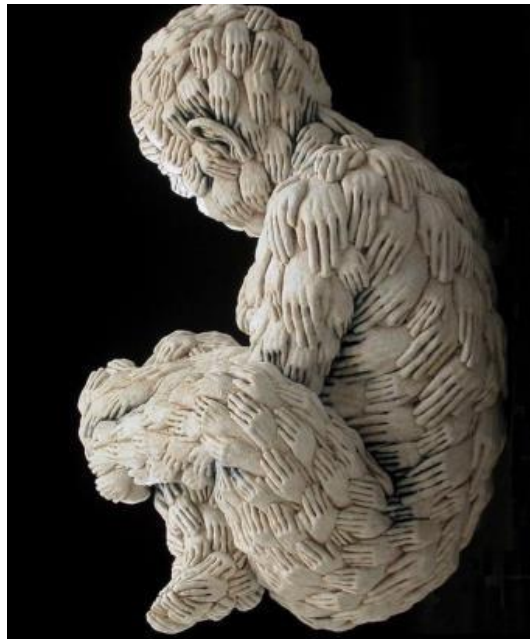

Рис. 7. Сучасна скульптура

Однією з основних тенденцій у сучасній скульптурі є використання незвичайних матеріалів. Художники все частіше відмовляються від традиційних матеріалів, таких як мрамур чи бронза на користь несподіваних та нетрадиційних елементів. Наприклад, скло, пластик або навіть сміття можуть бути основою для створення нових форм і текстур у скульптурі. Це дозволяє художникам грати зі світлом, кольором та прозорістю, створюючи ефектне видовище для глядачів [4].

Висновок. Скульптура – це не просто форма мистецтва, вона є живим свідченням людської уяви, майстерності та емоцій, заморожених у матеріалі. Кожна скульптура має унікальну історію, яка закликає глядача до діалогу з минулим, сьогоденням і майбутнім, роблячи скульптуру невід’ємною частиною нашої культурної спадщини та надихаючи на нові творчі відкриття. Скульптура – це мова, якою художники спілкуються зі світом, висловлюючи свої думки, емоції та погляди. Вона проникає в глибини людської душі, змушуючи нас задуматися над змістом, красою та безліччю інтерпретацій. Таким чином, скульптура є не просто формою мистецтва, а джерелом натхнення та розуміння, що об’єднує людей і долає часові та культурні кордони.

Література:

- 1) Скульптура // Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури / Р. А. Шмиг, В. М. Боярчук, І. М. Добрянський, В. М. Барабаш ; за заг. ред. Р. А. Шмига. Львів, 2010. С. 180. ISBN 978-966-7407-83-4.
- 2) <https://uk.wikipedia.org/wiki/Скульптура>
- 3) http://eprints.zu.edu.ua/29100/1/СКУЛЬПТУРА_2018%2B.pdf
- 4) <https://kyiv.gallery/statii/aktualni-tendantsii-u-mystetstvi-u-2023-rotsi-ta-u-naiblyzhchi-roky>